

ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ INTEGRATED SYSTEM OF SOCIAL PROTECTION

Удио социјалне заштите у бруто домаћем производу Републике Српске у 2013. години износио је 22,2%, а у 2014. години 23,0%.

Код примитака у социјалној заштити у 2013. години, преовладавају социјални доприноси и чине 67,4% од укупних примитака за социјалну заштиту, а у 2014. години 65,4%. Доприноси Владе и јединица локалних самоуправа Републике Српске у 2013. години износили су 27,6%, а у 2014. години 30,5%.

За накнаде у социјалној заштити у 2013. години издвојено је 95,4% од укупних издатака за социјалну заштиту, а у 2014. години утрошено је 94,3%. Према врсти накнада, највише се издвајало на новчане накнаде. У 2013. години за новчане накнаде издвојено је 63,3%, а у 2014. години 64,2%. Највише новчаних и новчане накнаде било је без провере имовинског стања и то и у 2013. и 2014. години 97,1%.

Од функција социјалне заштите, највећи дио накнада потрошен је на олакшавање финансијског оптерећења од ризика болести. У 2013. години за накнаде здравствене заштите издвојено је 34,3%, а у 2014. години 33,3%. За накнаде према функцији *Старост* у 2013. години издвојено је 27,6%, а у 2014. години 28,6%. Најмање је издвојено за функцију *Становање*. У 2013. години 0,5%, а у 2014. години 0,8%.

Social protection accounted for 22.2% of the Gross domestic product of Republika Srpska in 2013, and 23.0% in 2014.

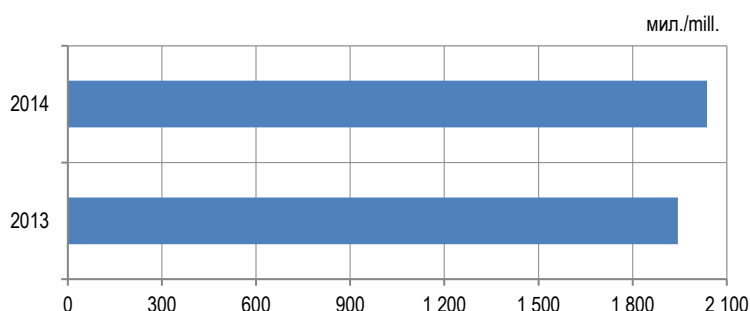
The most frequent receipts in social protection were social contributions, accounting for 67.4% of the total social protection receipts in 2013, and 65.4% in 2014. Contributions of the Government and local self-government units of Republika Srpska accounted for 27.6% in 2013 and 30.5% in 2014.

In 2013, 95.4% of the total social protection benefits was allocated to social protection benefits, and 94.3% in 2014. By type of social benefits, cash benefits were the most frequent ones. In 2013, 63.3% was allocated to cash benefits, and 64.2% in 2014. Majority of benefits in cash and benefits in kind was non means-tested, namely 97.1% both in 2013 and in 2014.

By social protection function, the largest share of social benefits was spent to relieve the financial burden of sickness risk. In 2013, 34.3% was allocated to benefits for health care purposes, and 33.3% in 2014. For benefits for the function *Old age*, 27.6% was allocated in 2013 and 28.6% in 2014. The smallest share of resources was allocated to the function *Housing*, namely 0.5% in 2013 and 0.8% in 2014.

1. УКУПНИ ИЗДАЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И ИЗДАЦИ ЗА НАКНАДЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ПРЕМА ФУНКЦИЈАМА, КМ TOTAL SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES AND EXPENDITURES FOR SOCIAL PROTECTION BENEFITS, BY FUNCTION, KM

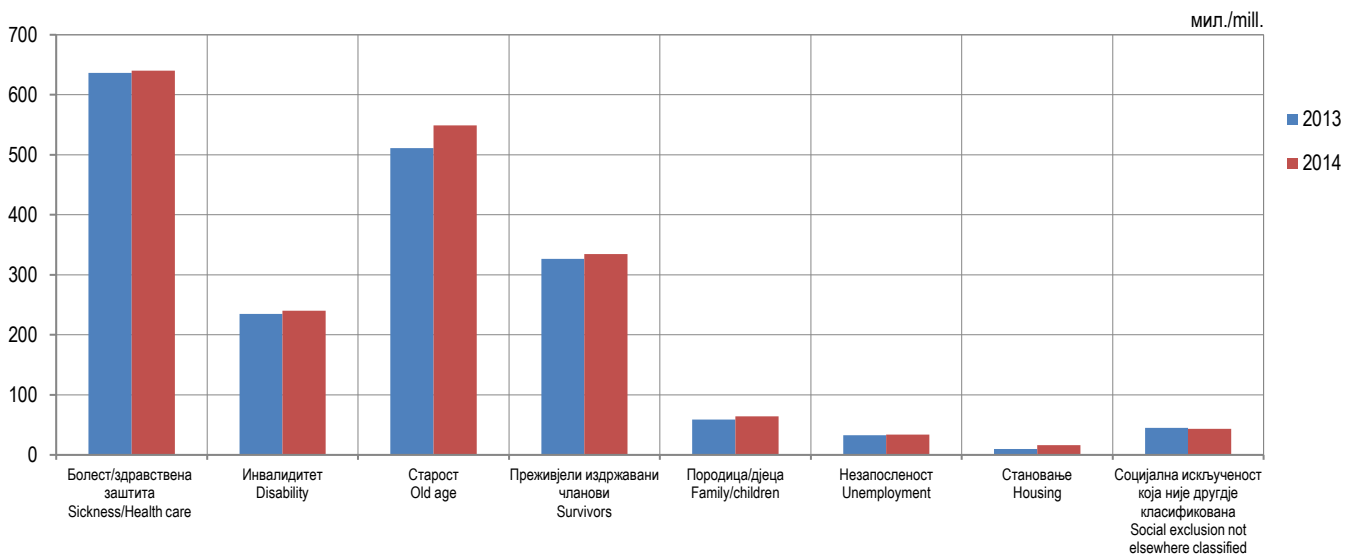
	2013	2014	
Укупни издаци социјалне заштите	1 944 121 911	2 036 980 792	Total social protection expenditures
Укупни издаци за социјалне накнаде према функцијама	1 855 298 216	1 921 253 648	Total expenditures for social protection benefits, by function
Болест/здравствена заштита	636 319 815	640 266 228	Sickness/Health care
Инвалидитет	234 919 279	240 332 377	Disability
Старост	511 159 977	548 809 675	Old age
Преживјели издржавани чланови	326 435 467	334 486 491	Survivors
Породица/дјеца	58 979 597	64 239 230	Family/Children
Незапосленост	32 513 901	33 575 277	Unemployment
Становање	10 002 294	16 312 996	Housing
Социјална искљученост која није другдје класификована	44 967 885	43 231 375	Social exclusion not elsewhere classified

Графикон 1. Укупни издаци социјалне заштите
Graph 1. Total expenditures social protection

2. УДИО ПОЈЕДИНИХ ФУНКЦИЈА У УКУПНИМ НАКНАДАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
SHARE OF EACH FUNCTION IN TOTAL AMOUNT OF SOCIAL PROTECTION BENEFITS

	2013	2014	
Укупни издаци за социјалне накнаде према функцијама	100,0	100,0	<i>Total expenditures for social protection benefits, by function</i>
Болест/здравствена заштита	34,3	33,3	<i>Sickness/Health care</i>
Инвалидитет	12,7	12,5	<i>Disability</i>
Старост	27,6	28,6	<i>Old age</i>
Преживјели издржавани чланови	17,6	17,4	<i>Survivors</i>
Породица/дјеца	3,2	3,3	<i>Family/Children</i>
Незапосленост	1,8	1,7	<i>Unemployment</i>
Становање	0,5	0,8	<i>Housing</i>
Социјална искљученост која није другдје класификована	2,4	2,3	<i>Social exclusion not elsewhere classified</i>

Графикон 2. Издаци за накнаде социјалне заштите према функцијама
Graph 2. Expenditures social protection benefits, by function

3. УДИО ИЗДАТАКА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И ИЗДАТАКА ЗА НАКНАДЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У БДП-У
SHARE OF SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES AND EXPENDITURES FOR SOCIAL PROTECTION BENEFITS IN GDP

	2013	2014	
Укупни издаци социјалне заштите	22,2	23,0	<i>Total social protection expenditures</i>
Укупни издаци за социјалне накнаде према функцијама	21,2	21,7	<i>Total expenditures for social protection benefits, by function</i>
Болест/здравствена заштита	7,3	7,2	<i>Sickness/Health care</i>
Инвалидитет	2,7	2,7	<i>Disability</i>
Старост	5,8	6,2	<i>Old age</i>
Преживјели издржавани чланови	3,7	3,8	<i>Survivors</i>
Породица/дјеца	0,7	0,7	<i>Family/Children</i>
Незапосленост	0,4	0,4	<i>Unemployment</i>
Становање	0,1	0,2	<i>Housing</i>
Социјална искљученост која није другдје класификована	0,5	0,5	<i>Social exclusion not elsewhere classified</i>

4. ИЗДАЦИ И ПРИМИЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, КМ
SOCIAL PROTECTION EXPENDITURES AND RECEIPTS, KM

	2013	2014	
Укупни издаци социјалне заштите	1 944 121 911	2 036 980 792	Total social protection expenditures
Накнаде социјалне заштите	1 855 298 216	1 921 253 648	Social protection benefits
Накнаде без провјере материјалног стања	1 801 911 145	1 866 267 803	Non means - tested social protection benefits
Новчане накнаде	1 174 631 831	1 234 102 064	Cash benefits
Периодичне новчане накнаде	1 142 358 167	1 193 962 808	Lump-sum cash benefits
Једнократне новчане накнаде	32 273 664	40 139 256	Survivors
Неновчане накнаде	627 279 314	632 165 739	Benefits in kind
Накнаде темељене на провјери материјалног стања	53 387 071	54 985 845	Means-tested social protection benefits
Новчане накнаде	35 899 136	32 694 177	Cash benefits
Периодичне новчане накнаде	34 410 513	31 156 596	Periodic cash benefits
Једнократне новчане накнаде	1 488 623	1 537 581	Lump-sum cash benefits
Неновчане накнаде	17 487 935	22 291 668	Benefits in kind
Административни трошкови	47 964 240	49 892 613	Administration costs
Трансфери на друге програме	292 923 949	352 890 268	Transfers to other schemes
Социјални доприноси према другим програмима	17 402 949*	16 390 268*	Social contributions rerouted to other schemes
Остали издаци	40 859 455	65 834 531	Other expenditure
Укупни примици социјалне заштите	1 828 474 013	1 928 430 617	Total social protection receipts
Социјални доприноси	1 232 584 420	1 261 443 916	Social contributions
Доприноси Владе и јединица локалних самоуправа Републике Српске	505 429 574	587 795 539	Contributions of the Government and local self-government units of Republika Srpska
Трансфери из других програма	292 923 949	352 890 268	Transfers from other schemes
Социјални доприноси преусмјерени из других програма	17 402 949*	16 390 268*	Social contributions rerouted from other schemes
Остали примици	90 460 019	79 191 162	Other receipts

5. УДИО НОВЧАНИХ И НЕНОВЧАНИХ НАКНАДА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У РАЗЛИЧИТИМ ФУНКЦИЈАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
SHARE OF SOCIAL PROTECTION BENEFITS IN CASH AND SOCIAL PROTECTION BENEFITS IN KIND IN EACH FUNCTION

	2013		2014		
	новчане in cash	неновчане in kind	новчане in cash	неновчане in kind	
Укупни издаци за социјалне накнаде	65,2	34,8	65,9	34,1	Total expenditures for social protection benefits
Болест/здравствена заштита	2,7	97,3	2,7	97,3	Sickness/Health care
Инвалидитет	99,2	0,8	99,4	0,6	Disability
Старост	99,5	0,5	99,6	0,4	Old age
Преживјели издржавани чланови	100,0	0,0	100,0	0,0	Survivors
Породица/дјеца	93,3	6,7	93,1	6,9	Family/Children
Незапосленост	82,4	17,6	82,8	17,2	Unemployment
Становање	0,0	100,0	0,0	100,0	Housing
Социјална искљученост која није другдје класификована	96,4	3,6	97,4	2,6	Social exclusion not elsewhere classified

6. УДИО НАКНАДА У РАЗЛИЧИТИМ ФУНКЦИЈАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ С ОБЗИРОМ НА ТО ТЕМЕЉЕ ЛИ СЕ НА ПРОВЈЕРИ МАТЕРИЈАЛНОГ СТАЊА ИЛИ НЕ
SHARE OF SOCIAL BENEFITS IN EACH FUNCTION WITH REGARD TO WHETHER THEY ARE MEANS-TESTED OR NOT

	2013		2014		
	без провјере non means- tested	са провјером means-tested	без провјере non means- tested	са провјером means-tested	
Укупни издаци за социјалне накнаде	97,1	2,9	97,1	2,9	Total expenditures for social protection benefits
Болест/здравствена заштита	99,8	0,2	99,7	0,3	Sickness/Health care
Инвалидитет	98,5	1,5	98,7	1,3	Disability
Старост	99,2	0,8	99,4	0,6	Old age
Преживјели издржавани чланови	100,0	0,0	100,0	0,0	Survivors
Породица/дјеца	55,5	44,5	59,1	40,9	Family/Children
Незапосленост	99,8	0,2	99,8	0,2	Unemployment
Становање	0,0	100,0	0,0	100,0	Housing
Социјална искљученост која није другдје класификована	82,1	17,9	90,1	9,9	Social exclusion not elsewhere classified

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извори и методе прикупљања података

Републички завод за статистику Републике Српске на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03) објављује податке о социјалној заштити у Републици Српској за 2013. и 2014. годину.

Обухват

ESSPROS је хармонизовани систем који представља средство за анализу и упоређивање финансијских токова социјалне заштите. Циљеви ESSPROS –а су да пружи свеобухватан приказ накнада у социјалној заштити.

Дефиниције

Социјална заштита обухвата све интервенције јавних или приватних тијела ради олакшавања финансијског оптерећења домаћинстава и појединаца од дефинисаног нива ризика и потреба, под условом да не постоји истовремена узајамна ни индивидуална противуслуга (интервенција која од примаоца социјалне заштите истовремено тражи нешто исте вриједности).

Ризици или потребе у ESSPROS – овој методологији исказане су као функције програма социјалне заштите и приказане су на сљедећи начин:

Болест/здравствена заштита – ризик болести обухвата одржавање прихода и новчану помоћ у вези с физичком или душевном болешћу искључујући инвалидитет, док потреба здравствене заштите обухвата одржавање, враћање и побољшање здравља заштићених особа без обзира на узрок поремећаја.

Инвалидитет – обухвата новчане или новчане подршке, осим здравствене његе, у вези са немогућношћу физички или ментално хендикепираних особа да се баве економским или друштвеним активностима.

Старост – обухвата одржавање прихода те новчану или новчану подршку, осим здравствене његе, а у вези са старošћу.

Преживјели издржавани чланови – обухвата одржавање прихода те новчану или новчану подршку у вези са смрћу члана породице.

Породица/дјеца – обухвата новчану или новчану подршку, осим здравствене његе, а у вези са трошковима трудноће, порођа, усвојења, одгоја дјеце те њега за остале чланове породице.

Незапосленост – подразумеива одржавање прихода те новчану или новчану подршку у вези са незапосленошћу.

Становање – обухвата помоћ у подмирењу трошкова становања.

Социјална искљученост која није другдје класификована – обухвата новчану или новчану подршку, осим здравствене њега, која је специфично намијењена сузбијању социјалне искључености када она није покривена осталим функцијама.

Функција социјалне заштите се односи на примарну сврху за коју се пружа социјална заштита, без обзира на законске или институционалне одредбе.

Јединица посматрања је програм социјалне заштите. Према дефиницији програм социјалне заштите је скуп правила које подржава једна или више институционалних јединица, који управља пружањем социјалних накнада и њиховим финансирањем. Програм социјалне заштите би у сваком тренутку требао задовољавати услов да је за њега могуће приказати одвојен рачун приматака и издатака. По могућности, програми социјалне заштите структурирају се тако да пружају заштиту од једног ризика или једне потребе и покривају једну специфичну скупину корисника. Програм социјалне заштите има исту резидентност као и институционална јединица која њиме управља.

Издаци програма социјалне заштите се класификују према врсти, што упућује на природу или разлог за издатак. Врсте издатака су: накнаде социјалне заштите, административни трошкови, трансфери према другим програмима, те остали издаци.

Накнаде социјалне заштите као највећи издатак програма социјалне заштите, новчани су или новчани трансфери усмјерени од програма социјалне заштите према домаћинствима или појединцима како би их растеретили финансијског оптерећења од дефинисаног нива ризика и потреба. Накнаде социјалне заштите дијеле се на накнаде које се додјељују без провјере материјалног стања и накнаде социјалне заштите темељене на провјери материјалног стања. Накнаде социјалне заштите могу имати облик новчаних

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Sources and methods of data collection

The Republika Srpska Institute of Statistics publishes data on social protection in Republika Srpska for 2013 and 2014, in accordance with the Law on Statistics of Republika Srpska (“Official Gazette of Republika Srpska”, No.85/03).

Coverage

The ESSPROS is a harmonized system that serves as an instrument of the analysis and comparison of financial flows of social protection. Objectives of the ESSPROS are to provide a comprehensive description of benefits in social protection.

Definitions

Social protection encompasses all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs, provided that there is neither a simultaneous reciprocal or an individual arrangement involved (intervention where the recipient of social protection is obliged to provide simultaneously something of equivalent value in exchange).

Risks or needs in the ESSPROS are expressed in this methodology as functions of the social protection scheme and are listed below.

Sickness/Health care – implies income maintenance and support in cash in connection with physical or mental illness, excluding disability. Health care is intended to maintain, restore or improve the health of the people protected irrespective of origin of the disorder.

Disability – implies support in cash or kind (except health care) in connection with the inability of physically or mentally disabled people to engage in economic and social activities.

Old age – implies income maintenance and support in cash or kind (except health care) in connection with old age.

Survivors – implies income maintenance and support in cash or kind in connection with the death of a family member.

Family/Children – implies support in cash or kind (except health care) in connection with the costs of pregnancy, childbirth and adoption, bringing up children and caring for other family members.

Unemployment – implies income maintenance and support in cash or kind in connection with unemployment.

Housing – implies help towards the cost of housing..

Social exclusion not elsewhere classified – implies benefits in cash or kind (except health care) specifically intended to combat social exclusion where they are not covered by one of the other functions.

Function of social protection refers to the primary purpose for which social protection is provided, irrespective of legislative or institutional provisions.

Observation unit is the social protection scheme. According to the definition, social protection scheme is a distinct body of rules, supported by one or more institutional units, governing the provision of social protection benefits and their financing. Social protection schemes should at all times meet the condition that it must be possible to draw up a separate account of receipts and expenditures. Preferably, social protection schemes are structured in such a way that they provide protection against a single risk or need and cover a single specific group of beneficiaries. Social protection schemes have the same residence as the institutional units that manage them.

Expenditures of social protection schemes are classified by type, which indicates the nature of, or reason for, the expenditure. The types of expenditures are the following: social benefits, administration costs, transfers to other schemes and other expenditure.

Social benefits, as the most extensive social protection expenditure, consist of transfers, in cash or in kind, by social protection schemes to households and individuals to relieve them of the burden of a defined set of risks or needs. Social benefits are broken down in non means-tested and means-tested benefits. Social benefits refer exclusively to cash payments, reimbursements and directly provided goods and services.

Административни трошкови су трошкови који се урачунавају програму за његово управљање и вођење.

Трансфери преусмјерени на друге програме су неповратне исплате другим програмима социјалне заштите.

Социјални доприноси преусмјерени између програма су исплате једног програма социјалне заштите другом ради одржавања или повећања права заштићених лица на социјалну заштиту од програма примаоца.

Остали издаци су разнолики издаци програма социјалне заштите.

Примици програма социјалне заштите класификују се у оквиру Централног ESSROS – овог система према врсти и поријеклу. Врста се односи на природу уплате или разлог уплате, а поријекло на институционални сектор из којег је исплата примљена. Врсте примитака су: социјални доприноси, доприноси Владе и јединица локалних самоуправа Републике Српске, трансфери из других програма, те остали примаци. Према сектору поријекла разликујемо примитке од: предузећа, опште државе, домаћинства, непрофитних установа, остатка свијета.

Социјални доприноси су трошкови послодаваца, односно запослених ради осигурања права на социјалне накнаде запослених.

Доприноси Владе и јединица локалних самоуправа Републике Српске су трошкови владе због вођења програма који се не темеље на доприносима и који су под контролом владе те трошкови за финансијску подршку коју централна влада пружа резидентним програмима социјалне заштите.

Трансфери из других програма – су неповратне исплате из других програма социјалне заштите, а састоје се углавном од социјалних доприноса преусмјерених из других програма.

Остали примаци су разни текући примаци програма социјалне заштите.

Знакови

* исправљен податак

Administration costs means the costs charged to the scheme for management and administration thereof.

Transfers to other schemes means unrequited payments made to other social protection schemes.

Re-routed social contributions are payments that a social protection scheme makes to another scheme in order to maintain or accrue the rights of its protected people to social protection from the recipient scheme.

Other expenditure means miscellaneous expenditure by social protection schemes.

Receipts of social protection schemes are classified in the ESSPROS Core System by type and origin. The type indicates the nature of, or reason for, a payment; the origin specifies the institutional sector from which the payment is received. The types of receipts are the following: social contributions, contributions of the Government and local self-government units of Republika Srpska, transfers from other schemes and other receipts. Institutional sectors from which receipts of social protection schemes originate are the following: corporations, general government, households, non-profit institutions serving households, rest of the world.

Social contributions means the costs incurred by employers on behalf of their employees or by protected persons to secure entitlement to social benefits.

Contributions of the Government and local self-government units of Republika Srpska are costs to general government of running government-controlled non-contributory schemes, and financial support provided by general government to other resident social protection schemes.

Transfers from other schemes means unrequited payments received from other social protection schemes, which primarily include social contributions re-routed from other schemes.

Other receipts include miscellaneous current receipts of social protection schemes.

Symbols

* corrected data

Саопштење припремила: Вања Вилипић
e-mail: vanja.vilipic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Владан Сибиновић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Vanja Vilipić
e-mail: vanja.vilipic@rzs.rs.ba

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Vladan Sibinović, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged